ט שם (ח:) בְּמָקוֹם וּכְרֻבָּא. י הראש"ש (פ"א ס"י) בְּשֵׁם הָרַאֲב"ד וְהָרַב הַמַּגִּיד בְּפֶרֶק י"ז (ה"כ) בְּשֵׁם הָרַשְׁבָּ"א (עבוה"ק ש"א ס"ז). כ הראש"ש שם בְּשֵׁם ר"מ (פסקי מהר"ם מרוטנבורג עירובין סי' טו) וְהַמְקַרְקֵי (סי' תעח).

(קכב) וְאֵין כָּאן מְחִיצָה (הרא"ש (פ"ו ס"ט) ורש"י (ס.) וטור והמגיד (פי"ו ס"ה)): **לְ ט"מְבוֹי (קכג) * שֶׁצָּדּוּ אֶחָד אֹרֶךְ וְאֶחָד קָצָר, (קכד) אֲפִלּוּ אֵין צַד הָאָרֹךְ עוֹדֵף עַל הַקָּצָר אַרְבַּע אַמּוֹת, * אֵינוֹ מַנִּיחַ הַקּוֹרָה אֶלָּא כְּנֶגֶד הַקָּצָר, יאֲבָל אִם יִרְצֶה (קכה) יַעֲשֶׂה שָׁם צוּרַת פֶּתַח בַּאֲלַכְסוֹן. כוְתוֹךְ הַמְּבוֹי (קכו) * יָכוֹל לְהַנִּיחַ הַקּוֹרָה בַּאֲלַכְסוֹן, וּמְשַׁמֵּשׁ בַּקָּצָר כְּנֶגֶד הַקָּצָר וּכְנֶגֶד הָאָרֹךְ כְּנֶגֶד הָאָרֹךְ:**

בֵּאוּר הֲלָכָה

בְּרֹחַב יוֹתֵר מֵעֲשָׂר אַמּוֹת וְאַחַר כָּךְ יַחְזֹר וְיִפְתַּח [מַאֲמַר מָרְדְּכַי בְּסוֹף סִימָן שס"ג (ס"ק לח)] וּבְקִצּוּר מְגַדִּים בְּמִשְׁבְּצוֹת זָהָב סָעִיף קָטָן כ', עַיֵּן שָׁם מַה שֶּׁכָּתַב עוֹד בָּזֶה]:

לְ * שֶׁצָּדּוּ אֶחָד אֹרֶךְ וְצַדּוּ אֶחָד קָצָר אֲפִלּוּ אֵין וְכוּ' אַרְבַּע אַמּוֹת.

עַיֵּן מִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק קכד) שֶׁכָּתַבְנוּ דְּהוּא הַדִּין פָּחוֹת מִזֶּה הַשִּׁעוּר. וּרְאֵיָה, מִדְּאָמְרוּ בְּגֵמָרָא בְּמֵימְרָא דְּרַבָּא דְּבַאֲלַכְסוֹן לֹא הֲוֵי הַכֵּר, מִשְׁמַע אֲפִלּוּ שְׁתַּיִם וְשָׁלֹשׁ אַמּוֹת, אֲמָנָם מִירוּשַׁלְמִי פֶּרֶק א' הֲלָכָה ו' דְּאִיתָא שָׁם בְּמֵימְרָא דְּרַב כָּהֲנָא דְּאִם הָיָה הֶעוֹדֵף פָּחוֹת מִשָּׁלֹשׁ אַמּוֹת אֲפִלּוּ הָיָה שָׁם הָאֲלַכְסוֹן יוֹתֵר מֵעֲשָׂר מָתָר, וְעַל כָּרְחָךְ הַטַּעַם דְּכֵיוָן דַּחֲלַל הַמָּבוֹי גּוּפֵהּ אֵינוֹ מַחֲזִיק יוֹתֵר מֵעֲשָׂר אַמּוֹת, לֹא קָפְדִינַן עַל הָאֲלַכְסוֹן הַמּוּעָט שֶׁנִּתּוֹסַף עַל יְדֵי הָעוֹדֵף שֶׁצַּד שֶׁלֹּשׁ אַמּוֹת וְחִשְׁבִינַן לֵיהּ כְּאִלּוּ עוֹמֶדֶת בְּשָׁוֶה, וְאִם כֵּן לַכְאוֹרָה אֲפִלּוּ לְמַאי דְּפָסְקִינַן כָּרְבָּא דְּקוֹרָה מְשׁוּם הֶכֵּרָא, וּבַאֲלַכְסוֹן לֹא הֲוֵי הֶכֵּר, אֲפִלּוּ הָכָא בְּאֹפֶן דְּדַוְקָא מֵעֵבֶר לְמַיָּרֵי רַב כָּהֲנָא בְּעוֹדֵף שֶׁל פָּחוֹת מֵאַרְבַּע אַמּוֹת, אֲבָל בַּאֲלַכְסוֹן הֵיצֵא מֵעוֹדֵף שֶׁל פָּחוֹת מִשָּׁלֹשׁ אַמּוֹת אֲפִלּוּ דְּלֹא חֲשִׁיבָא אֲלַכְסוֹן כְּלָל וְהֲוֵי הֶכֵּרָא, אֲמָנָם מִפְּתִימַת הָרַמְבַּ"ם (פי"ו ה"כ) שֶׁפָּתַם וְכָתַב 'מְבוֹי שֶׁצַּדּוּ אֶחָד אֹרֶךְ וְצַדּוּ אֶחָד קָצָר' מַשְׁמַע דְּבְכָל גַּוְנֵי אֵינוֹ מַנִּיחַ אֶלָּא כְּנֶגֶד הַקָּצָר. **וּמִכָּל מָקוֹם נִרְאֶה לִי בְּרוּר דְּעַל כָּל פָּנִים אֵין לְהַחְמִיר אֶלָּא בִּנְרְאֶה לְעַיִן כֹּל שֶׁצַּד אֶחָד אֹרֶךְ מֵחֲבֵרוֹ, אֲבָל בְּאֹפֶן אֵין נִרְאֶה לְהַדְיָא לְעַיִן, רַק עַל יְדֵי מְדִידָה אָנוּ יוֹדְעִים שֶׁצַּד אֶחָד אֹרֶךְ, לֹא קָפְדִינַן בָּזֶה,** דְּעַל זֶה לֹא שַׁיָּךְ הַטַּעַם מֵה שֶּׁפֵּרֵשׁ רַשִׁ"י (ח: ד"ה ובאלכסון) שֶׁבְּנֵי רְשׁוּת הָרַבִּים יְבוֹאוּ לִטְעוֹת. **וְעוֹד נִרְאֶה לוֹמַר דְּאֲפִלּוּ לְעִנְיַן שְׁנֵי לְחָיֵים דְּהִזְכִּיר הַחַיֵּי אָדָם** (ח"ב כלל עא סעיף יד) **דְּבְעֵינַן שֶׁיִּהְיוּ מְכֻוָּנִים דְּוַקָּא זֶה כְּנֶגֶד זֶה וְלֹא בַּאֲלַכְסוֹן וְכִמּוֹ שֶׁהַעְתַּקְתִּי בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה, אֲפִלּוּ אִם נִתְמַר דְּאֲלַכְסוֹן קָטָן מִקְּרֵי גַּם כֵּן אֲלַכְסוֹן, הֵינוּ דַּוְקָא אִם נִרְאֶה לְעַיִן כֹּל שֶׁהוּא אֲלַכְסוֹן, אֲבָל לֹא הֻחְמְרוּ בָּהֶם כָּל כָּךְ שֶׁיִּהְיוּ מְכֻוָּנִים עַל יְדֵי מְדִידָה:**

*** אֵינוֹ מַנִּיחַ הַקּוֹרָה אֶלָּא כְּנֶגֶד הַקָּצָר.** כָּתַב בְּמַחֲצִית הַשֶּׁקֶל (ס"ק לב) דְּהֵינוּ מְשׁוּם דַּאֲפִלּוּ אִם יַנִּיחֶנּוּ בָּאֲלַכְסוֹן אַף עַל פִּי כֵן לֹא יִהְיֶה רַשַּׁאי לְטַלְטֵל אֲפִלּוּ בְּמָקוֹם הָאֹרֶךְ אֶלָּא כְּנֶגֶד הַקָּצָר, [ב]**אֲבָל אִם יִרְצֶה לְהַנִּיחַ בָּאֲלַכְסוֹן וְשָׁלֹא לְטַלְטֵל אֶלָּא כְּנֶגֶד הַקָּצָר,** רַשַּׁאי וְכוּ' עַיֵּן שָׁם, וְעַיֵּן בְּפֶרֶק מְגַדִּים (משב"ז ס"ק כא) שֶׁחוֹלֵק עָלָיו וְסוֹבֵר דִּמְלִשְׁנָא דְּגֶמָרָא (ח:) מַשְׁמַע דְּאִם נִיחָ כְּנֶגֶד הָאֹרֶךְ **לֹא מְהַנֵּי** כְּלָל, עַיֵּן שָׁם טַעְמוֹ וּמִסְתַּבֵּר כְּוָתֵיהּ:

*** יָכוֹל לְהַנִּיחַ וְכוּ'.** עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק קכו) מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ בְּשֵׁם הַשַּׁ"ז (ס"ק כא). וּלְפִי מַה שֶּׁהֵבַאנוּ לְעֵיל (בי"ח ל' ד"ה שציידו) דִּבְרֵי הִירוּשַׁלְמִי (פ"א ה"ו) מוּכָח מִנֵּיהּ עַל כָּל פָּנִים דְּאִם הֶעֱמִיד הַקּוֹרָה בָּאֲלַכְסוֹן בְּאֹפֶן שֶׁצַּד אֶחָד הַטַּעַם דְּהוּתַּר לְהַנִּיחַ הַקּוֹרָה בְּתוֹךְ הַמָּבוֹי בַּאֲלַכְסוֹן, שֶׁשָּׁם לֹא יָבֹאוּ עַל יְדֵי זֶה לִטְעוֹת לְהַתִּיר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּרְשׁוּת הָרַבִּים: **(קכה) יַעֲשֶׂה שָׁם צוּרַת פֶּתַח בַּאֲלַכְסוֹן.** וְיִשְׁתַּמֵּשׁ בְּקָצָר כְּנֶגֶד קָצָר וּבְאֹרֶךְ כְּנֶגֶד הָאֹרֶךְ. וְהַטַּעַם, דְּצוּרַת פֶּתַח הֲרֵי כְּמוֹ מְחִיצָה גְּמוּרָה וּמְחִיצָה גְּמוּרָה מַהֲנֵי אֲפִלּוּ בַּאֲלַכְסוֹן, וַאֲפִלּוּ הָיָה רֹחַב פֶּתַח הַמָּבוֹי יוֹתֵר מֵעֲשָׂר אַמּוֹת גַּם כֵּן מָתָר עַל יְדֵי צוּרַת הַפֶּתַח כְּדִלְעֵיל בְּרֵישׁ סָעִיף כ"ו. אֲבָל אִם יַעֲמִיד לָחִי אֶחָד אֹרֶךְ אֶצֶל הָאֹרֶךְ וְלָחִי אֶחָד אֹרֶךְ אֶצֶל הַקָּצָר, (קיג) אֵינָן מוֹעִילִים לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּאֲלַכְסוֹן וַאֲפִלּוּ לֹא הָיָה הָאֲלַכְסוֹן יוֹתֵר מֵעֲשָׂר אַמּוֹת, שֶׁאַף שֶׁהַלָּחִי אֵינוֹ מְשׁוּם הֶכֵּר בִּלְבַד אֶלָּא מְשׁוּם מְחִיצָה, מִכָּל מָקוֹם לָחִי שֶׁצַּד הָאָרֹךְ אֵינוֹ מוֹעִיל לְהַתִּיר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ אֶצְלוֹ (קיג) הוֹאִיל וְאֵין שָׁם מְחִיצָה כְּנֶגְדּוֹ, וְאֵינוֹ מַתִּיר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ אֶלָּא נֶגֶד הַלָּחִי שֶׁעוֹמֵד בְּצַד הַקָּצָר, שֶׁהוּא מַתִּיר רַק נִכְחוֹ בִּלְבָד. אֲמָנָם זֶהוּ דַּוְקָא בְּמָבוֹי, שֶׁמַּתִּיר בְּלָחִי אֶחָד, אֲבָל בְּחָצֵר שֶׁצָּרִיךְ שְׁנֵי פְּסִין אוֹ בְּמְבוֹאוֹת שֶׁלָּנוּ שֶׁיֵּשׁ לָהֶן דִּין חֲצֵרוֹת, אֲפִלּוּ עַד מְקוֹם הַקָּצָר גַּם כֵּן אֵינוֹ מַתִּיר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ, אַחֲרֵי שֶׁלֹּא נוּכַל לְצָרֵף אֲלֵיהֶן הַלָּחִי הָאַחֵר שֶׁאֵינוֹ עוֹמֵד נֶגְדּוֹ, וְעַל כֵּן צָרִיךְ לָזֶה בְּמָקוֹם שֶׁמְּעֻמָּד שְׁנֵי לְחָיֵים שֶׁיַּעֲמִידֵם בְּשָׁוֶה זֶה נֶגֶד זֶה וְלֹא בַּאֲלַכְסוֹן [חַיֵּי אָדָם (ח"ב כלל עא סעיף יד)]. וּבְצוּרַת הַפֶּתַח מַהֲנֵי אֲפִלּוּ בַּאֲלַכְסוֹן וְכַנַּ"ל. כָּתַב בְּחִדּוּשֵׁי הָרַשְׁבָּ"א (ח: ד"ה אמינא) דְּצוּרַת הַפֶּתַח מַהֲנֵי אֲפִלּוּ הָיָה צַד אֶחָד עוֹדֵף עַל חֲבֵרוֹ אַרְבַּע אַמּוֹת וְיוֹתֵר, דְּהוּא כְּמוֹ מְחִיצָה גְּמוּרָה: **(קכו) יָכוֹל לְהַנִּיחַ וְכוּ'.** עַיֵּן בְּטַ"ז (ס"ק כא)

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

חוֹל וַאֲבָנִים אֵצֶל שָׁפְתוֹ וּמִתְקַצֵּר וְנַעֲשֶׂה קַרְקַע בְּרֹחַב פָּרְסָה וּבָטְלֵי הַמְּחִיצוֹת, (סמ) וּמְטַלְטְלֵי נַמִּי בְּמָבוֹאוֹת כִּדְמַעֲקָרָא. [וְכָל זֶה כְּשֶׁאֵין מִדְרוֹן אֶלָּא בְּמָקוֹם הַמַּיִם בִּלְבַד, אֲבָל אִם יֵשׁ עַל שָׂפְתוֹ מִדְרוֹן הַמִּתְלַקֵּט עֲשָׂרָה טְפָחִים מִתּוֹךְ אַרְבַּע אַמּוֹת (ק) הֲרֵי זֶה נֶחְשָׁב לִמְחִיצָה בְּכָל עִנְיָן]. וְהַסְכִּימוּ הָאַחֲרוֹנִים לְהַחְמִיר כְּדֶרֶךְ זוֹ. וְדַוְקָא בְּיָמִים, (קפ) אֲבָל בְּנַהֲרוֹת לֹא חִישִׁינַן שֶׁיַּעֲלֶה שִׁרְטוֹן, וְנֶחְשָׁב שָׂפָת הַנָּהָר לִמְחִיצָה כְּשֶׁיֵּשׁ בְּגָבְהוֹ עֲשָׂרָה טְפָחִים [אֲכָן הַנַּהֲרוֹת שֶׁדַּרְכָּן לְהִתְיַבֵּשׁ בְּקַיִץ וּכְשֶׁמִּתְיַבְּשִׁין אֵין בְּמַדְרוֹן שָׁלָהֶם גֹּבַהּ עֲשָׂרָה טְפָחִים מִתּוֹךְ אַרְבַּע אַמּוֹת, יֵשׁ לָאֲסֹר בִּלְא תִּקּוּן (קנ) אֲפִלּוּ כְּשֶׁלֹּא נִתְיַבֵּשׁ, דְּחִישִׁינַן שֶׁיִּתְיַבֵּשׁ וְלָאו אַדַּעְתַּהּ]. וְעַל כָּל פָּנִים בְּעֵינַן שֶׁיְּהֵא הַנָּהָר (קנ) סָמוּךְ **מַפָּשׁ לְרֹאשׁ** הַמָּבוֹי, אֲבָל אִם הוּא רָחוֹק מֵהַבָּתִּים יוֹתֵר מֵעֲשָׂר אַמּוֹת, צָרִיךְ תִּקּוּן, דְּאוֹתוֹ מָקוֹם הֲרֵי פָּרוּץ. (קל) [א]וְאִם נִקְרְשִׁין בֵּימוֹת הַגְּשָׁמִים, בָּטְלָה אָז הַמְּחִיצָה וְאָסוּר לְטַלְטֵל, (קנ) וְיֵשׁ מֵאַחֲרוֹנִים שֶׁסּוֹבְרִין דְּלֹא נִתְבַּטֵּל הַמְּחִיצָה עַל יְדֵי הַקֶּרִישָׁה. וְאִם שָׂפַת הַנָּהָר גָּבוֹהַּ וּמִתְלַקֵּט עֲשָׂרָה טְפָחִים מִתּוֹךְ אַרְבַּע אַמּוֹת עַד מָקוֹם הַקֶּרִישָׁה בְּדַאי יֵשׁ לְהָקֵל: **(קכב) וְאֵין כָּאן מְחִיצָה.** תִּקּוּן (קנ) כְּשֶׁאָר **מָבוֹי** הַפָּרוּץ בִּרוּחַ רְבִיעִית, בְּצוּרַת הַפֶּתַח אוֹ בְּלָחִי אוֹ בְּקוֹרָה. עִיר שֶׁפִּלְּקָהּ חָרִיץ (קנ) שֶׁעָמֹק עֲשָׂרָה טְפָחִים וּרְחָבָה אַרְבָּעָה טְפָחִים, (קפ) הֲרֵי כְּמַלְּקָהּ חוֹמָה סְבִיבָהּ וְאֵין צָרִיךְ שׁוּם תִּקּוּן, וְאִם יֵשׁ גָּשָׁר עַל גַּבֵּי הַחָרִיץ שֶׁהוֹלְכִין דֶּרֶךְ שָׁם לְמְבוֹאוֹת הָעִיר, נִתְבָּאֵר לְמַעְלָה שָׁצָרִיךְ לַעֲשׂוֹת שָׁם תִּקּוּן: **לְ (קכג) שֶׁצָּדּוּ אֶחָד אֹרֶךְ.** וְנִמְשָׁךְ כְּתָלוֹ לְרֹאשׁ הָרַבִּים יוֹתֵר מִכֹּתֶל הַשֵּׁנִי: **(קכד) אֲפִלּוּ אֵין צַד וְכוּ' אַרְבַּע אַמּוֹת.** וְהוּא הַדִּין (קנ) אֲפִלּוּ פָּחוֹת מִזֶּה גַּם כֵּן אֵין מַנִּיחַ אֶלָּא כְּנֶגֶד הַקָּצָר דַּוְקָא וְלֹא בַּאֲלַכְסוֹן. (קי) וְהַטַּעַם, דְּקוֹרָה מְשׁוּם הֶכֵּר עֲשׂוּיָה כְּדֵי דְּלֹא לֵיתֵי לְמֶחֱלַף בִּרְשׁוּת הָרַבִּים, וּבַאֲלַכְסוֹן לֹא הֲוֵי הֶכֵּר, **וְהֵינוּ** (קיל) דְּאִם יַנִּיחוּ בָּאֲלַכְסוֹן וְיִשְׁתַּמֵּשׁ בְּצַד הָאָרֹךְ נֶגֶד הָאָרֹךְ שֶׁאֵין דֹּפֶן כְּנֶגְדּוֹ, הֲרוֹאֶה זֶה יֹאמַר שֶׁמֵּתֵר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בִּרְשׁוּת הָרַבִּים, לְפִי שֶׁאֵין אוֹתוֹ עֵרֶךְ דּוֹמֶה שֶׁיֵּשׁ מִן הַמָּבוֹי, וְהוּא הַטַּעַם דְּהוּתַּר אַחַר כָּךְ בְּשֻׁלְחָן עָרוּךְ לְהַנִּיחַ הַקּוֹרָה בְּתוֹךְ הַמָּבוֹי בַּאֲלַכְסוֹן, שֶׁשָּׁם לֹא יָבֹאוּ עַל יְדֵי זֶה לִטְעוֹת לְהַתִּיר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בִּרְשׁוּת הָרַבִּים: **(קכה) יַעֲשֶׂה שָׁם צוּרַת פֶּתַח בָּאֲלַכְסוֹן.** וְיִשְׁתַּמֵּשׁ בְּקָצָר כְּנֶגֶד קָצָר וּבְאֹרֶךְ כְּנֶגֶד הָאָרֹךְ. וְהַטַּעַם, דְּצוּרַת פֶּתַח הֲרֵי כְּמוֹ מְחִיצָה גְּמוּרָה וּמְחִיצָה גְּמוּרָה מַהֲנֵי אֲפִלּוּ בַּאֲלַכְסוֹן, וַאֲפִלּוּ הָיָה רֹחַב פֶּתַח הַמָּבוֹי יוֹתֵר מֵעֲשָׂר אַמּוֹת גַּם כֵּן מָתָר עַל יְדֵי צוּרַת הַפֶּתַח כְּדִלְעֵיל בְּרֵישׁ סָעִיף כ"ו. אֲבָל אִם יַעֲמִיד לָחִי אֶחָד אֹרֶךְ אֶצֶל הָאָרֹךְ וְלָחִי אֶחָד אֹרֶךְ אֶצֶל הַקָּצָר, (קי) אֵינָן מוֹעִילִים לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּאֲלַכְסוֹן וַאֲפִלּוּ לֹא הָיָה הָאֲלַכְסוֹן יוֹתֵר מֵעֲשָׂר אַמּוֹת, שֶׁאַף שֶׁהַלָּחִי אֵינוֹ מְשׁוּם הֶכֵּר בִּלְבַד אֶלָּא מְשׁוּם מְחִיצָה, מִכָּל מָקוֹם לָחִי שֶׁצַּד הָאָרֹךְ אֵינוֹ מוֹעִיל לְהַתִּיר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ אֶצְלוֹ (קי) הוֹאִיל וְאֵין שָׁם מְחִיצָה כְּנֶגְדּוֹ, וְאֵינוֹ מַתִּיר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ אֶלָּא נֶגֶד הַלָּחִי שֶׁעוֹמֵד בְּצַד הַקָּצָר, שֶׁהוּא מַתִּיר רַק נִכְחוֹ בִּלְבַד. אֲמָנָם זֶהוּ דַּוְקָא בְּמָבוֹי, שֶׁמַּתִּיר בְּלָחִי אֶחָד, אֲבָל בְּחָצֵר שֶׁצָּרִיךְ שְׁנֵי פְּסִין אוֹ בְּמְבוֹאוֹת שֶׁלָּנוּ שֶׁיֵּשׁ לָהֶן דִּין חֲצֵרוֹת, אֲפִלּוּ עַד מְקוֹם הַקָּצָר גַּם כֵּן אֵינוֹ מַתִּיר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ, אַחֲרֵי שֶׁלֹּא נוּכַל לְצָרֵף אֲלֵיהֶן הַלָּחִי הָאַחֵר שֶׁאֵינוֹ עוֹמֵד נֶגְדּוֹ, וְעַל כֵּן צָרִיךְ לָזֶה בְּמָקוֹם שֶׁמְּעֻמָּד שְׁנֵי לְחָיֵים שֶׁיַּעֲמִידֵם בְּשָׁוֶה זֶה נֶגֶד זֶה וְלֹא בַּאֲלַכְסוֹן [חַיֵּי אָדָם (ח"ב כלל עא סעיף יד)]. וּבְצוּרַת הַפֶּתַח מַהֲנֵי אֲפִלּוּ בַּאֲלַכְסוֹן וְכַנַּ"ל. כָּתַב בְּחִדּוּשֵׁי הָרַשְׁבָּ"א (ח: ד"ה אמינא) דְּצוּרַת הַפֶּתַח מַהֲנֵי אֲפִלּוּ הָיָה צַד אֶחָד עוֹדֵף עַל חֲבֵרוֹ אַרְבַּע אַמּוֹת וְיוֹתֵר, דְּהוּא כְּמוֹ מְחִיצָה גְּמוּרָה: **(קכו) יָכוֹל לְהַנִּיחַ וְכוּ'.** עַיֵּן בְּטַ"ז (ס"ק כא)

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(סמ) רַשַׁ"י (ח. ד"ה ורעלה ד"ה אמר). וְהִשְׁמַטְתִּי פֵּרוּשׁ הַמַּגִּיד מִשְׁנָה (פי"ו ה"ה), מִשּׁוּם דְּלִדְיֵדֵיהּ נַפְקָא לְפִי דַּעַת מָנָן אַבְרָהָם (ס"ק לא) לְעִנְיַן אִם הָיָה בַּמִּדְרוֹן תֵּל הַמִּתְלַקֵּט עֲשָׂרָה מִתּוֹךְ אַרְבָּעָה לְמַעְלָה מִן הַמַּיִם, וּמִסְתַּבְּרָא דְּאֵין לְהַחְמִיר בָּזֶה, דִּבְלָאו הָכִי לְרָעָה רְאשׁוֹנָה אֵין חוֹשְׁשִׁין כְּלָל לְשָׁפָא יַצָּלָה שִׁרְטוֹן, וְגַם הַטּוּר וְהָאוֹר זָרוֹעַ (ח"ב סי' רה אות א) הִצְרִיכוּ כְּפֵרוּשׁ רַשַׁ"י: **(ק)** וְט"ז (סק"כ) וְהַגְרַ"ז (סעיף לה), וְעַיֵּן בְּפֶרֶק מְגַדִּים (משב"ז סק"כ) שָׁכָתַב שֶׁדַּעַת חַסַ"ז דְּאַף הַמַּגִּיד מִשְׁנָה מוֹדֶה בָּזֶה: **(קפ)** מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק כט) וְאֵלִיָּה רַבָּה (ס"ק לה, סה) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים, דְּלֹא כְּטַ"ז (סק"כ): **(קג)** פְּרִי מְגַדִּים (א"א ס"ק לא, מש"ז סק"כ) וְחַיֵּי אָדָם (ח"ב כלל עא סעיף טו): **(קנ)** מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק לא) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים. **(קל)** מָגֵן אַבְרָהָם (שם). וְטַ"ז (סק"כ) הֶחְמִיר בְּיוֹתֵר מִזֶּה דְּהֵינוּ אֲפִלּוּ בֵּימוֹת הַקַּיִץ, אֲבָל בְּתִשּׁוּבַת שֵׁב יַעֲקֹב (סי' יז) וּבְנְטַע יְחִזְקֵאל (ריש או"ח) וְתוֹסֶפֶת שַׁבָּת (ס"ק סח) וּמַחֲצִית הַשֶּׁקֶל הִסְכִּימוּ עִם מָגֵן אַבְרָהָם שֶׁאֵין לֶאֱסֹר רַק בְּזֶמֶן הַקְּרִישָׁה: **(קפ)** אֲבָל הֶעוֹזֵר וְתִשּׁוּבַת חֵתָם סוֹפֵר (סי' קיא) וְהַגְּאוֹן יַעֲקֹב (ח: ד"ה אבל), דְּלֹא כְּעוֹלַת שַׁבָּת (ס"ק כח) וּבֵ"ח: **(קיג) וְאִם עָשָׂה שְׁנֵי הַלְּחָיֵים בְּתוֹךְ הַמָּבוֹי, בָּזֶה עָדִיף מִקּוֹרָה, שֶׁשָּׁם אֵינוֹ מַתִּיר רַק בַּאֲלַכְסוֹן אֲבָל בָּזֶה הַלָּחִי הַחִיצוֹן מַתִּיר בְּנֶגֶד בִּשְׁנֵי** (ס"ק כא):

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א) וּבשו"ע הרב (סל"ה) כתב: וי"ש מי שאוסר כל השנה מחשש שמא יטלטלו כשיעלה הים שירטון וכו' וטוב לחוש לדבריו [כדעת הט"ז שהובא בשעה"צ (ס"ק קד)]. **ב)** וכן נראה לדייק בדברי שו"ע הרב (סל"ו) שכתב וז"ל: אבל לא יניחנה באלכסון ולהשתמש בצד הארוך **עד הקורה. משמע** שאם ירצה להשתמש עד הקצר רשאי אפילו שהקורה מונחת באלכסון.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

לא [ל]הֶעֱמִיד לָחִי בְּאֶמְצַע הַמָּבוֹי, אִם יֵשׁ חָצֵר מֵהַלָּחִי וְלַחוּץ וְעָשׂוּ גַּם הַחִיצוֹנִים לָחִי לְרֹאשׁ הַמָּבוֹי, אוֹסְרִים אֵלּוּ עַל אֵלּוּ (קכז) עַד שֶׁיְּעָרְבוּ יַחַד. וְאִם אֵין שָׁם חָצֵר, אוֹ שֶׁיֵּשׁ חָצֵר (קכח) וְלֹא עָשׂוּ הַחִיצוֹנִים לָחִי לְרֹאשׁ הַמָּבוֹי, שֶׁמִּן הַלָּחִי וְלִפְנִים מֻתָּרִים, (קכט) מִמֶּנּוּ וְלַחוּץ אֲסוּרִים. (קל) [מ]אֲבָל אִם עָשׂוּ (י) בְּאֶמְצַע (קלא) שְׁנֵי פַסִּים, אוֹ פַּס אַרְבָּעָה אִם אֵינוֹ רָחָב יוֹתֵר מֵעָשָׂר, אוֹ שֶׁעָשׂוּ צוּרַת פֶּתַח אִם הוּא רָחָב יוֹתֵר מֵעָשָׂר, אֲפִלּוּ אִם יֵשׁ חָצֵר מֵהַתִּקּוּן וְלַחוּץ וְעָשׂוּ גַּם הַחִיצוֹנִים תִּקּוּן לְרֹאשׁ הַמָּבוֹי, כָּל אֶחָד יָכוֹל לְעָרֵב וְיִהְיֶה מֻתָּר בְּחֶלְקוֹ: **לב** [נ]זֶה שֶׁהִכְשַׁרְנוּ לְהַעֲמִיד לָחִי בְּאֶמְצַע הַמָּבוֹי, הוּא הַדִּין לְהַעֲמִיד קוֹרָה בְּאֶמְצַע הַמָּבוֹי. (קלב) [ס]וְכָל זֶה בְּיֵשׁ בְּאוֹתוֹ חֲצִי מָבוֹי הַמֻּכְשָׁר תּוֹרַת מָבוֹי, שֶׁלֹּא יְהֵא אָרְכּוֹ פָּחוֹת מֵאַרְבַּע אַמּוֹת, וְשֶׁיְּהֵא אָרְכּוֹ יָתֵר עַל רָחְבּוֹ, וְשֶׁיִּהְיוּ בָּתִּים וַחֲצֵרוֹת פְּתוּחִים לְתוֹכוֹ, הָא לָאו הָכִי צָרִיךְ פַּס מַשֶּׁהוּ מִכָּאן וּפַס מַשֶּׁהוּ מִכָּאן אוֹ פַּס אַרְבָּעָה בְּצַד אֶחָד: **לג** [ע]מָבוֹי (קלג) שֶׁהוּא רָחָב עֶשְׂרִים אַמּוֹת, עוֹשֶׂה פַּס (קלד) רָחָב אַרְבַּע אַמּוֹת וּמַעֲמִידוֹ בְּאֶמְצַע, וְחָשׁוּב כָּל צַד מִצִּדֵּי הַפַּס כְּמָבוֹי בִּפְנֵי עַצְמוֹ (קלה) כֵּיוָן שֶׁאֹרֶךְ הַפַּס אַרְבַּע אַמּוֹת, וְיִתֵּן קוֹרָה (קלו) בְּרֹאשׁוֹ. [פ]וְצָרִיךְ לִזָּהֵר שֶׁתְּהֵא הַקּוֹרָה (קלז) מֻנַּחַת עַל הַפַּס (קלח) אוֹ תּוֹךְ שְׁלֹשָׁה טְפָחִים. וְצָרִיךְ שֶׁיְּהֵא בְּכָל מָבוֹי מִשְּׁנֵי אֵלּוּ שֶׁהַפַּס מַפְסִיק בֵּינֵיהֶם בָּתִּים וַחֲצֵרוֹת פְּתוּחִים לְתוֹכוֹ (קלט) וְכָל תְּנָאֵי (מָבוֹי).

ל הַתּוֹסָפוֹת שָׁם נ״ט (ע״ב ד״ה מבוי) וְהָרֹא״ש (פ״ג ס״ט). מ הָרֹא״ש בְּשֵׁם רַ״מ שָׁם וְהַמָּרְדְּכַי (סי׳ תקד) וְהַגָּהַת מַיְמוֹנִי בְּפֶרֶק ה׳ מֵהִלְכוֹת עֵרוּבִין (אות ד). נ הָרֹא״ש שָׁם מַהַיְרוּשַׁלְמִי (פ״ה ה״ה) וְהָרַב הַמַּגִּיד (שבת פי״ז ה״כ) בְּשֵׁם הָרַשְׁבָּ״א (ש״א ס״י). ס שָׁם. ע שָׁם בַּגְּמָרָא י׳ (ע״ב). פ טוּר בְּשֵׁם הָרֹא״ש (פ״א סי׳ יב) וְהָרַב הַמַּגִּיד בְּפֶרֶק י״ז (הכ״א) בְּשֵׁם הָרַשְׁבָּ״א (ש״ב ס״ב).

בְּאֵר הֵיטֵב

בִּתְשׁוּבַת חָכָם צְבִי סִימָן ל״ז, וְעַיֵּן בְּסֵפֶר אֶבֶן הָעוֹזֵר שֶׁהָאָרִיךְ לְהוֹכִיחַ שֶׁאֵין הַמַּיִם הַנִּקְרָשִׁים מְבַטְּלִין הַמְּחִיצוֹת, עַיֵּן שָׁם בְּסֵפֶר מָגִנֵּי אֶרֶץ דְּפוּס פְּרוֹפֶּס: **לא** (י) **בְּאֶמְצַע.** דַּאֲפִלּוּ חָצֵר אַחַת יְכוֹלִין לַחֲלֹק בִּכְהַאי גַּוְנָא. הָרֹא״ש (עירובין פ״ה ס״ט). וְעִיר הַמֻּקֶּפֶת חוֹמָה בִּדְלָתוֹת רְאוּיוֹת לִנְעֹל זוּלָתוֹ בְּפֶתַח אֶחָד, הַפֶּתַח הַהוּא לֹא גָּרַע מִלָּחִי אוֹ קוֹרָה וְכָל הָעִיר כְּמָבוֹי אֶחָד שֶׁיֵּשׁ לוֹ לָחִי בְּרֹאשׁוֹ שֶׁאֵין מְעָרְבִין אוֹתוֹ לַחֲצָאִין, וְאִם יֵשׁ פִּרְצָה בָּטֵל הֶכְשֵׁרָהּ, וְעַיֵּן סִימָן שׁס״ה סָעִיף ב׳, וְיָכֹל לְהַכְשִׁיר חֶצְיָהּ וּלְהַנִּיחַ חֶצְיָהּ. בֵּית יוֹסֵף סִימָן שׁס״ד, מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק לד):

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

וְדַוְקָא בְּפָרוּץ פָּחוֹת מִשְּׁלֹשִׁים אַמָּה וּמַעֲמִיד צוּרַת הַפֶּתַח בֵּינֵיהֶם וְיִשָּׁאֵר צַד פִּרְצָה פָּחוֹת מֵעֲשָׂרָה אֵין בְּכָךְ כְּלוּם, וְאִם הָיָה הַפָּרוּץ יוֹתֵר מִשְּׁלֹשִׁים לֹא מְהַנֵּי צוּרַת הַפֶּתַח בְּתוֹךְ עֲשָׂרָה כֵּיוָן שֶׁבְּכָל צַד יֵשׁ עֲדַיִן שִׁעוּר פִּרְצָה, וְדֶרֶךְ לַעֲשׂוֹת פְּתָחִים הַרְבֵּה אֶמְרִינַן אֲבָל דֶּרֶךְ לַעֲשׂוֹת כֻּלּוֹ פְּתָחִים אוֹ סְמוּכִים זֶה לָזֶה לֹא אֶמְרִינַן, עַיֵּן שָׁם:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

שֶׁמְּצַדֵּד (קיד) [א]דְּדַוְקָא אִם בַּאֲלַכְסוֹן אֵינוֹ יוֹתֵר מֵעָשָׂר אַמּוֹת, דְּאִי לָאו הָכִי אָסוּר, וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד״ה יכול): **לא** (קכז) **עַד שֶׁיְּעָרְבוּ יַחַד.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁיִּשְׁתַּתְּפוּ יַחַד. וְטַעַם הַדָּבָר, דְּהִנֵּה (קטו) דֶּרֶךְ הַמְּבוֹאוֹת לְאַחַר שֶׁתִּקְּנוּם בְּלָחִי אוֹ קוֹרָה לְהִשְׁתַּתֵּף כָּל הַדָּרִים בַּמָּבוֹי יַחַד [דִּכְשֶׁלֹּא יִשְׁתַּתְּפוּ יִהְיוּ אֲסוּרִים לְהוֹצִיא מֵהַחֲצֵרוֹת לַמָּבוֹי], וְכֵיוָן (קטז) שֶׁהַהֶרְגֵּל כֵּן הוּא, שׁוּב אֲסוּרִים בְּנֵי מָבוֹי לַחֲלֹק לַחֲצָאִין וְלַעֲשׂוֹת כָּל אֶחָד (קיז) שִׁתּוּף בִּפְנֵי עַצְמוֹ, דְּאָסְרֵי הָנֵי אַהֲנֵי, מִשּׁוּם דְּהָוֵי כְּמָבוֹי שֶׁשָּׁכַח אֶחָד מִן הַחֲצֵרוֹת וְלֹא נִשְׁתַּתְּפָה בּוֹ דְּאָסְרָה אַכֻּלָּהּ: (קכח) **וְלֹא עָשׂוּ וְכוּ׳.** דְּכֵיוָן שֶׁלֹּא עָשׂוּ לָחִי וְאֵין יְכוֹלִין לְטַלְטֵל בַּמָּבוֹי אִם כֵּן אֵינָם רְאוּיִים לְהִשְׁתַּתֵּף יַחַד, לָכֵן אֵין בְּכֹחָן לֶאֱסֹר עַל הַפְּנִימִית וַאֲפִלּוּ יֵשׁ לָהֶם דְּרִיסַת הָרֶגֶל עֲלֵיהֶם [פְּרִי מְגָדִים (א״א ס״ק לג)]: (קכט) **מִמֶּנּוּ וְלַחוּץ אֲסוּרִים.** דְּחַשְׁבִינָן כְּאִלּוּ הַמָּבוֹי הִתְחַל מִן הַלָּחִי וְלִפְנִים: (קל) **אֲבָל אִם עָשׂוּ בְּאֶמְצַע וְכוּ׳.** בָּזֶה מִתְחַלְּקִים הָרְשֻׁיּוֹת מֵהֲדָדֵי וְהָוֵי כְּאִלּוּ מְחִיצָה בֵּינֵיהֶם וְאֵין יְכוֹלִין לֶאֱסֹר אֵלּוּ עַל אֵלּוּ, (קיח) [ב]וְדַוְקָא כְּשֶׁאֵין לָהֶם דְּרִיסַת הָרֶגֶל זֶה עַל זֶה כְּגוֹן שֶׁיֵּשׁ לָהֶם פֶּתַח אַחֵר, אֲבָל בְּלָאו הָכִי אֲפִלּוּ דֶּלֶת לֹא מַהֲנֵי: (קלא) **שְׁנֵי פַסִּין.** שֶׁל מַשֶּׁהוּיִין, מַשֶּׁהוּ מִכָּאן וּמַשֶּׁהוּ מִכָּאן. וַאֲפִלּוּ חָצֵר (קיט) יְכוֹלִין לְחַלֵּק בִּכְהַאי גַּוְנָא. (קכ) עִיר הַמֻּקֶּפֶת חוֹמָה, וְנִנְעֲלוּ הַפְּתָחִים בַּלַּיְלָה וּפֶתַח אֶחָד אֵין נִנְעַל, וּמִכָּל מָקוֹם הָוֵי כְּלָחִי עַל יְדֵי פֶּתַח הַהוּא, אֵין מְעָרְבִין אוֹתָהּ לַחֲצָאִין. אֲבָל אִם נִפְרַץ פִּרְצָה, בָּטֵל הֶכְשֵׁרָהּ [וְעַיֵּן סִימָן שׁס״ה סָעִיף ב׳ עַל יְדֵי אֵיזֶה פִּרְצָה בָּטֵל הַהֶכְשֵׁר] שֶׁל הָעִיר וִיכוֹלִין לְעָרֵב חֶצְיָהּ וּלְהַנִּיחַ חֶצְיָהּ: **לב** (קלב) **וְכָל זֶה בְּיֵשׁ וְכוּ׳.** הַאי ׳וְכָל זֶה׳ קָאֵי אַמַּה שֶׁהִכְשַׁרְנוּ בְּהֶעֱמִיד לָחִי בְּאֶמְצַע הַמָּבוֹי כְּשֶׁלֹּא עָשׂוּ לָחִי בְּרֹאשׁ הַמָּבוֹי, וְקָאָמַר דְּהוּא דַּוְקָא שֶׁבַּחֲצִי הַמָּבוֹי זֶה לְבַד גַּם כֵּן יֵשׁ עָלָיו שֵׁם מָבוֹי, דְּיֵשׁ לוֹ כָּל הַתְּנָאִים הַצָּרִיךְ לָזֶה [וּכְדִמְסַיֵּם הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב לְעֵיל בְּסָעִיף כ״ו], הָא לָאו הָכִי יֵשׁ לוֹ דִּין חָצֵר וְצָרִיךְ פַּס מַשֶּׁהוּ וְכוּ׳. וּכְדִלְעֵיל בְּסָעִיף ב׳. וְלֹא קָאֵי הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ בְּאִם עָשׂוּ גַּם לָחִי בַּחוּץ וְעֵרְבוּ יַחַד, דְּעַל זֶה לֹא צָרִיךְ שֶׁבְּאוֹתוֹ חֲצִי הַמָּבוֹי יִהְיוּ לוֹ כָּל הַפְּרָטִים, דְּמִצְטָרֵף כָּל הַמָּבוֹי בְּיַחַד לָזֶה [פְּרִי מְגָדִים (מש״ז ס״ק כב)], וְעַיֵּן שָׁם מַה שֶּׁכָּתַב עוֹד בָּזֶה: **לג** (קלג) **שֶׁהוּא רָחָב עֶשְׂרִים אַמּוֹת.** וּמַיְרֵי (קכא) שֶׁאֵינוֹ רוֹצֶה לַעֲשׂוֹת צוּרַת הַפֶּתַח בְּפֶתַח הַמָּבוֹי, דְּזֶה מַהֲנֵי אֲפִלּוּ רֹחַב הַמָּבוֹי כַּמָּה, כְּדִלְעֵיל בְּסוֹף סָעִיף כ״ו: (קלד) **רָחָב אַרְבַּע אַמּוֹת.** וּבְפָחוֹת מִכָּאן (קכג) לֹא מַהֲנֵי אַף עַל פִּי שֶׁכָּל צַד הוּא פָּחוֹת מֵעֲשָׂרָה, (קכג) דְּאָתֵי אֲוִירָא דְּהַאי גִּיסָא וּדְהַאי גִּיסָא וּמְבַטֵּל לֵיהּ, מַה שֶּׁאֵין כֵּן כְּשֶׁעוֹשֵׂהוּ רָחָב אַרְבַּע אַמּוֹת כְּשִׁעוּר מֶשֶׁךְ כֹּתֶל מָבוֹי, וְכַנַּ״ל בְּסָעִיף כ״ו, (קכד) אֵין אֲוִיר שֶׁמִּכָּאן וּמִכָּאן יָכוֹל לְבַטְּלוֹ, שֶׁאֵין אֲוִיר יָכוֹל לְבַטֵּל כֹּתֶל מָבוֹי. וּמַה שֶּׁכָּתַב ׳וּמַעֲמִידוֹ בְּאֶמְצַע׳ הַיְנוּ לְאָרְכּוֹ שֶׁל מָבוֹי: (קלה) **כֵּיוָן שֶׁאֹרֶךְ וְכוּ׳.** וְצָרִיךְ גַּם כֵּן (קכה) שֶׁלֹּא יִהְיֶה הַפַּס נָמוּךְ מֵעֲשָׂרָה טְפָחִים וּכְדִין כֹּתֶל שֶׁל מָבוֹי וְכַנַּ״ל בְּסָעִיף כ״ו: (קלו) **בְּרֹאשׁוֹ.** הַיְנוּ שֶׁיַּגִּיעַ מִכֹּתֶל אֶחָד שֶׁל מָבוֹי עַד הַכֹּתֶל שֶׁכְּנֶגְדּוֹ כְּדֵי לְהַתִּיר שְׁנֵי הַצְּדָדִים. וְהוּא הַדִּין שֶׁיָּכוֹל לְתַקְּנָן (קכו) עַל יְדֵי לְחָיַיִם, לָחִי מִכָּאן וְלָחִי מִכָּאן אוֹ לָחִי בְּאֶחָד וְקוֹרָה בְּאֶחָד [הַיְנוּ שֶׁרֹאשׁ אֶחָד עַל כֹּתֶל הַמָּבוֹי וְרֹאשׁוֹ הַשֵּׁנִי עַל הַפַּס] כִּשְׁאָר מְבוֹאוֹת: (קלז) **מֻנַּחַת עַל הַפַּס וְכוּ׳.** לְאַפּוּקֵי אִם הַפַּס נָמוּךְ, אַף שֶׁהַקּוֹרָה מַגַּעַת מִכֹּתֶל זֶה עַד הַכֹּתֶל שֶׁכְּנֶגְדּוֹ לֹא מַהֲנֵי, דַּהֲרֵי עַל יְדֵי הַפַּס נֶחְשָׁב כִּשְׁנֵי מְבוֹאוֹת, דְּהוּא חָשׁוּב כְּכֹתֶל, וְאִם כֵּן כָּל מָבוֹי אֵין הַקּוֹרָה שֶׁלּוֹ מֻנָּח רַק עַל כֹּתֶל אֶחָד: (קלח) **אוֹ תּוֹךְ וְכוּ׳.** דְּהָוֵי כְּלָבוּד: (קלט) **וְכָל תְּנָאֵי מָבוֹי.** הַמְּבֹאָר לְעֵיל בְּסָעִיף כ״ו. דְּאִי לָאו הָכִי, דִּינוֹ (קכז) כְּחָצֵר

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(קיד) וְכֵן כָּתַב בְּסֵפֶר קָרְבַּן נְתַנְאֵל (פ״א סי׳ י אות ע) וּבִגְאוֹן יַעֲקֹב (ח׳). **אָכֵן בְּשֻׁלְחָן עֲצֵי שִׁטִּים הָעְתִּיק לְהָתֵר,** וְאַף דְּמִפַּשְׁטִיּוּת הַגְּמָרָא מַשְׁמַע כְּהוֹכָחַת הַטַּ״ז (ס״ק כא), לִכְאוֹרָה יֵשׁ לִדְחוֹת וּלְחַלֵּק בֵּין חוּץ לַמָּבוֹי לְתוֹךְ הַמָּבוֹי, דְּהָא מַסְקִינַן בְּרֵישׁ עֵרוּבִין דַּ׳חֲלַל מָבוֹי תְּנַן׳ וְאִם כֵּן הָא דִּתְנַן ׳וְהָרָחָב מֵעָשָׂר אַמּוֹת יְמַעֵט׳ גַּם כֵּן אַחֲלַל קָאֵי, וְהָכָא הֲלֹא הָחֶלֶל אֵינוֹ רָחָב יוֹתֵר מֵעָשָׂר, וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד״ה יכול): **לא** (קטו) לְבוּשׁ (סעיף לא). וּדְבָרָיו נוֹבְעִים מִלְּשׁוֹן הָרֹא״ש (פ״ה סי׳ ט) שֶׁכָּתַב ׳כֵּיוָן שֶׁכְּבָר הַרְגְּלוּ לְעָרֵב יַחַד׳ עַיֵּן שָׁם: **(קטז) עַיֵּן בִּפְרִי מְגָדִים** (מש״ז ס״ק כב) **שֶׁכָּתַב דְּנִרְאֶה לִי דְּאַף אִם עָשׂוּ כֵּן מִתְחִלָּה שֶׁלֹּא הַרְגְּלוּ כְּלָל בָּזֶה לְעָרֵב יַחַד, גַּם כֵּן אָסוּר הוֹאִיל וְרֹב הַמְּבוֹאוֹת דַּרְכָּן לְעָרֵב יַחַד. עוֹד כָּתַב דְּכָל זֶה אֲפִלּוּ אֵין לַחִיצוֹנִים דְּרִיסַת הָרֶגֶל עַל הַפְּנִימִיִּים, כֵּיוָן שֶׁיֵּשׁ לָהֶם לָחִי בְּרֹאשׁ הַמָּבוֹי אֶסְרֵי אַהֲדָדֵי: (קיז) אֲבָל אִם מִשְׁתַּתְּפִים יַחַד מְהַנֵּי אַף שֶׁהֶעֱמִידוּ לָחִי בְּאֶמְצַע,** דְּלֹא גְּרִיעַ מִשְׁתֵּי חֲצֵרוֹת וּפֶתַח בֵּינֵיהֶם דִּיכוֹלִין לְהִשְׁתַּתֵּף יַחַד: **(קיח)** בֵּית יוֹסֵף וְתוֹסֶפֶת שַׁבָּת (ס״ק יח) וּפְרִי מְגָדִים (מש״ז ס״ק כב): **(קיט)** מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק לד) בְּשֵׁם הָרֹא״ש (פ״ה סי׳ ט): **(קכ)** מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק לד) וּפְרִי מְגָדִים (א״א ס״ק לד) עַיֵּן שָׁם: **לג** (קכא) אַחֲרוֹנִים: **(קכג)** רְצוֹנוֹ לוֹמַר, אַף שֶׁהוּא יַעֲשֶׂה לָחִי אוֹ קוֹרָה לְתִקּוּן הַמָּבוֹי: **(קכג)** רַשְׁ״י (י. ד״ה אין הלכה): **(קכד)** עֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ (ש״ב סעיף לב): **(קכה)** גְּמָרָא (י׳): **(קכו)** רַשְׁבָּ״א (י. ד״ה אלא): **(קכז)** שָׁם:

ליקוטי דברי הרב: א] ובשו״ע הרב (סל״ז) לא חילק בזה. **ב]** וכן כתב בשו״ע הרב (סל״ח) שמותרים לטלטל בו אם עירבו ביניהם. אמנם בסימן שצ״ח (ס״ה בסוגריים) כתב: כשעשו צורת פתח או ב׳ פסין משהויין או פס ד׳ ונחלקו רשות זו מזו אזי אע״פ שעוברים זה על זה בשבת אין בכך כלום. ובסימן שפ״ו (ס״ט) מחלק בזה בין מבוי לחצר.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah